PROECT DE LEGE ADMINISTRATIVA

(URMARE DIN PAGINA 7-a)

scripţiilor ori schimbarea reşedinţelor se face prin lege.

ART. 54. — Deconcentrarea serviciilor centrale ale Statului se va face în circumscripţii care să corespundă provinciilor.

Se pot crea servicii exterioare în toate provinciile sau numai în parte din ele, după nevoile şi atribuţiunile fiecărui minister.

Capitolul II

ORGANIZAREA PROVINCIEI

§ 1. Dispoziţii generale

ART. 55. — Provinciile îngrijesc de nevoile locale şi execută măsurile de interes general ordonate de organele centrale.

Provinciile sunt unităţi administrative, cu atribuţiuni economice, culturale şi sociale.

Administraţia provinciei este încredinţată guvernatorului şi consiliului provinciei.

Secţia I

GUVERNATORUL PROVINCIEI

§ 1. Numire

ART. 56.— Guvernatorul provinciei este numit prin decret regal dat pe baza jurnalului Consiliului de miniştri şi la propunerea ministrului de interne.

Guvernatorul are rangul şi salariul de subsecretar de Stat.

Salariul este prevăzut în bugetul ministerului de interne.

ART. 57. — Guvernatorul nu poate ocupa nicio altă funcţiune plătită de Stat, comună sau stabiliment public.

In cazul când guvernatorul va fi numit dintre funcţionarii publici superiori, el va fi pus din oficiu în concediu pentru tot timpul cât va deţine funcţia de guvernator.

Timpul servit ca guvernator va fi considerat în continuare de serviciu în funcţia sa.

Guvernatorul nu poate exercita o profesiune liberă, nu poate face parte ca administrator, censor sau funcţionar din consiliile societăţilor civile şi comerciale, cooperative sau bănci populare; nu poate face comerţ, arendăşie; nu poate lua întreprinderi de lucrări; nu poate gira afacerile şi averile celor care sunt în legătură cu funcţiunea ce îndeplineşte.

Funcţiunea de guvernator este incompatibilă cu mandatul parlamentar.

ART. 58. — Guvernatorul, în afară de condiţiile cerute de articolul 67 din Constituţie, trebue să fie diplomat universitar şi să aibă vârsta de cel puţin 40 ani.

ART. 59. — La intrarea în funcţiune, guvernatorul depune în faţa preşedintelui Consiliului de miniştri următorul jurământ:

„Jur credinţă Majestăţii Sale Regelui Carol al II-lea".

„Jur să respect Constituţiunea şi legile ţării şi să păstrez secretele funcţiunii".

Despre acest jurământ se întocmeşte proces-verbal semnat de primul-ministru, de ministrul de interne şi de guvernator, care se păstrează la preşedinţia Consiliului de miniştri.

ART. 60.— Guvernatorul este ajutat de un secretar general având gradul şi salariul unui secretar general de minister.

Numirea se face prin decret regal la propunerea guvernatorului.

Secretarul general e funcţionar de carieră; el face parte din ierarhia administrativă.

Salariul său este înscris în bugetul provinciei.

§ 2. Atribuţuni

ART. 61. — Guvernatorul este:

a) Reprezentantul guvernului în provincie;

b) Administratorul provinciei.

ART. 62.— Guvernatorul este şeful administraţiei locale a provinciei şi preşedintele consiliului provinciei.

In această calitate:

a) Administrează interesele provinciei, după normele stabilite de legi şi regulamente. Execută hotărîrile consiliului;

b) Reprezintă provincia în justiţie, semnează actele încheiate în numele provinciei şi face orice acte necesare conservării unui drept, personal sau prin mandatar;

c) Dispune ordonantarea plăţilor necesare administraţiei provinciale:

d) Supraveghează şi controlează întreaga administraţie locală din provincie;

e) Exercită tutela asupra administraţiei locale din provincie în cazurile determinate de legi;

f) Exercită orice alte îndatoriri date lui prin legi şi regulamente.

ART. 63. — Guvernatorul reprezintă guvernul şi provincia la ceremonii.

ART. 64. — Guvernatorul poate delega parte din atribuţiunile sale secretarului general.

Delegarea se dă în scris prin decizie care se aduce la cunoştinţă prin afişare sau publicare.

Secţia II

ORGANIZAREA CONSILIULUI PROVINCIEI

ART. 65. — Consiliul provinciei se compune din membri aleşi şi membri de drept.

ART. 66 — Sunt două categorii de membri aleşi;

a) De consiliile comunale din provincie;

b) De Camerele de agricultură, comerţ, industrie şi muncă.

ART. 67. — Membrii consiliilor comunale din fiecare judeţ, întruniţi într'un singur colegiu la reşedinţa judeţului, aleg din sânul lor doi membri în consiliul provincial.

Convocarea corpului electoral se face de guvernator.

Alegerea se face prin scrutin uninominal, secret şi cu majoritate relativă.

Alegerea e prezidată de primul-preşedinte al tribunalului.

ART. 68. — Membrii Camerelor de agricultură, comerţ, industrie şi muncă, din provincie, formând colegii separate, aleg fiecare, din sânul lor, câte un membru.

Convocarea corpului electoral se face de guvernator.

Alegerea are loc la reşedinţa provinciei şi este prezidată de primul-preşedinte al tribunalului.

Alegerea se face prin vot secret şi cu majoritate relativă.

ART. 69. — Sunt membri de drept în consiliul provinciei:

a) Rectorul universităţii sau directorul cel mai vechi al şcolii de grad superior sau secundar din provincie;

b) Inginerul cel mai înalt şi mai vechi în grad din provincie;

c) Medicul de stat cel mai înalt şi mai vechi în grad din provincie, în provinciile unde sunt facultăţi de medicină, profesorul de igienă;

d) Prezidenta societăţii celei mai vechi şi importante de asistenţă socială din provincie.

Desemnarea membrilor de drept se face de ministrul de interne, pe baza propunerii guvernatorului.

Când un loc de membru de drept devine vacant, se comunică autorităţii respective, care în termen de 15 zile trebue să facă o nouă desemnare.

ART. 70. — Durata mandatului membrilor aleşi ai consiliului provinciei este de 6 ani.

Mandatul membrilor de drept expiră la încetarea funcţiunii.

Secţia III

CONSTITUIREA CONSILIULUI PROVINCIEI

ART. 71. — Dacă n'au fost contestaţii la alegeri, sau dacă acestea s'au găsit neintemeiate, membrii consiliului se convoacă de guvernator în şedinţă de constituire.

ART. 72. — Ordinea lucrărilor şedinţei de constituire este următoarea: verificarea şi hotărîrea asupra cazurilor de incapacitate, nedemnitate şi incompatibilitate şi validarea celor aleşi; depunerea jurământului.

Cazurile de incapacitate, nedemnitate şi incompatibilitate sunt cele prevăzute în legea electorală, cu excepţiile din aceastâ lege.

Ascendenţii şi descendenţii, fraţii şi surorile, nu pot fi în acelaşi timp membri în acelaşi consiliu.

ART. 73. — Membrii validaţi depun individual, în faţa guvernatorului, următorul jurământ:

„Jur credinţă Majestăţii Sale Regelui Carol al II-lea".

„Jur să respect Constituţia şi legile ţării; jur să apăr drepturile şi să sprijin interesele ţării".

Foile de jurământ se semnează de guvernator şi de membrii care au depus jurământul.

Membrii aleşi nu pot lua parte la lucrări până nu depun jurământul.

Secţia IV

ATRIBUŢIILE CONSILIULUI PROVINCIEI

ART. 74. — Consiliul provinciei are iniţiativa şi decide în chestiunile de interes provincial potrivit legii de faţă şi altor legi.

ART. 75. — Consiliul provinciei are atribuţiuni:

a) Deliberative, şi

b) Consultative.

ART. 76. — Consiliul provincial are drept de deciziune în următoarele cazuri:

a) Crearea veniturilor de orice natură, aşezarea impozitelor, taxelor şi cotizaţiunilor, în limitele fixate de lege;

b) Votarea bugetului de venituri şi cheltueli al provinciei;

c) Imprumuturi provinciale, înstrăinări, afecţiuni de imobile, cumpărări, schimburi, concesiuni, acceptări de donaţiuni şi legate, transacţiuni, renunţări şi recunoaşteri de drepturi, când valoarea lor depăşeşte a 20-a parte din bugetul veniturilor ordinare.

ART. 77. — Consiliul provinciei dă avize guvernatorului în cazurile în care este consultat.

Secţia V

FUNCŢIONAREA CONSILIULUI PROVINCIAL

ART. 78. — Consiliul provincial se întruneşte în sesiune ordinară şi extraordinară.

In sesiune ordinară, de două ori pe an, la 1 Martie şi 1 Noembrie; în sesiune extraordinară ori de câte ori este nevoie.

Convocarea consiliului provincial se face de guvernator, prin invitaţiuni scrise, individuale, cuprinzând ordinea de zi a desbaterilor şi ora la care se va ţine şedinţa. Invitaţiunile individuale se trimit cu cel puţin cinci zile înainte de data fixată pentru întrunirea consiliului.

Convocarea se publică în Monitorul provinciei sau într'un ziar.

Convocarea consiliului în sesiune extraordinară se face de guvernator cu aprobarea ministerului de interne.

Durata sesiunilor ordinare nu poate fi mai mare de 5 zile; durata sesiunilor extraordinare nu poate fi mai mare de 3 zile.

Prelungirea se poate face de guvernator.

ART. 79. — Nicio chestiune nepreväzută în ordinea de zi nu poate fi supusă deliberării consiliului, afară de cazul când se admite urgenţa cu majoritate de 2/3.

In motivarea urgenţei treoue să se arate că orice întârziere păgubeşte provincia sau un interes general.

Consiliul poate hotări intervertirea ordinei de zi.

ART. 80. — La şedinţele consiliului trebue să la parte majoritatea membrilor şi orice hotărîre se ia cu majoritate absolută a celor prezenţi afară de excepţiunile din lege. In caz de paritate votul guvernatorului

Toţi membri votează pe faţă: în chestiuni de persoane, votul este totdeauna secret.

Preşedintele votează cel din urmă.

ART. 81. — Consiliul este prezidat de guvernator sau în lipsă, de secretarul general. Fiecare şedinţă a consiliului începe cu citirea sumarului şedinţei precedente, care se supune aprobării.

ART. 82. — Nicio chestiune de specialitate nu poate fi supusă deliberării consiliului fără referatul scris al funcţionarului competent, şi fără avizul organelor consultative, prevăzut de lege. Consiliul poate să ceară în şedinţă lămuriri funcţionarului care a făcut referatul sau oricărui specialist.

Părerile tuturor celor ascultaţi în consiliu se înscriu obligator în procesul-verbal de şedinţă.

ART. 83. — Pentru deliberările consiliului se încheie procese verbale, semnate de preşedinte şi secretar. Un extras de pe procesul-verbal se afişează în termen de 10 zile la reşedinţa provinciei şi se publică în Monitorul provinciei.

Procesele-verbale se conservă într'un volum sau se trec într'un registru special, sigilat, numerotat şi parafat. Ele se semnează de preşedinte şi secretarul şedinţei.

ART. 84. — Şedinţele consiliului sunt publice. Consiliul poate hotări cu majoritate de 2/3 a membrilor prezenţi şi fără desbateri, şedinţă secretă.

ART. 85. — Preşedintele are în timpul şedinţei poliţia adunării; el poate, după chemarea la ordine a publicului, să dispună evacuarea sălii sau îndepărtarea turburătorilor; poate încheia proces-verbal de ultraj şi poate dispune trimiterea turburătorilor în judecată.

Când ţinerea şedinţelor este turburată de un membru al consiliului, preşedintele îl poate chema la ordine. Chemarea la ordine se înscrie în procesul-verbal.

Consiliul poate decide excluderea din şedinţă a membrilor care turbură liniştea desbaterilor; excluderea se poate prelungi pe toată durata sesiunii.

Conducerea şi închiderea desbaterilor şi acordarea cuvântului se face de preşedinte; el este dator să acorde cuvântul în ordinea înscrierii membrilor.

ART. 86. — Mandatul de membru al consiliului provinciei este retribuit cu o diurnă şi cheltuieli de transport şi deplasare ce se vor fixa prin jurnal al Consiliului de miniştri.

Secţia VI

REGULAMENTE PROVINCIALE

ART. 87. — Puterea regulamentară provincială aparţine:

a) Guvernatorului;

b) Consiliului provinciei.

ART. 88. — Guvernatorul întocmeşte regulamente în toate materiile date în competinţa sa directă. In aceste materii guvernatorul poate consulta consiliul provinciei.

Consiliul provinciei întocmeşte regulamente în toate materiile ce sunt date în competinţa sa cu vot deliberativ.

Regulamentele astfel întocmite se aprobă de ministerul de interne şi se publică în monitorul provinciei.

Dispoziţiunile şi sancţiunile prevăzute pentru regulamentele comunale, sunt aplicabile şi regulamentelor provinciale.

TITLUL IV

Circumscripţii ad-tive de control

Capitolul I

JUDEŢUL

ART. 89. — Judeţul este o circumscripţie de control, ale cărui organe şi atribuţiuni sunt determinate de prezenta lege.

Se menţine numărul şi întinderea actuală a judeţelor.

Orice modificare teritorială a judeţelor se face prin lege.

Capitolul II

PLASA

ART. 90. — Plasa este o subdiviziune de control a judeţului, cuprinzând mai multe comune, ale cărei organe şi atribuţiuni sunt determinate de prezenta lege.

Se menţine numărul şi întinderea actuală a plăşilor.

Orice modificare teritorială se face prin decizia guvernatorului provinciei.

TITLUL V

Organele puterii centrale in administraţia locală

Capitolul I

GUVERNATORUL

§ 1. Atribuţiuni

ART. 91— Guvernatorul este şeful ierarhic al tuturor funcţionarilor exteriori ai ministerelor, cu excepţia membrilor corpului judecătoresc, organele militare, administraţiei căilor ferate şi stabilimentele de învăţământ superior.

In această calitate:

a) Supraveghează activitatea funcţionarilor;

b) Controlează activitatea serviciilor;

c) Rezolvă toate reclamaţiile primite dela particulari sau autorităţi nemulţumite de soluţiile date de serviciile exterioare ale ministerelor. Nicio cerere sau reclamaţie în această privinţă nu poate fi adresată ministerelor de resort;

d) Rezolvă toate lucrările cu caracter provincial de competenţa ministerelor de resort, cu excepţiunea acelora rezervate prin lege competinţei proprii a miniştrilor şi pe acele pentru a căror valabilitate este necesar un jurnal al Cosiliului de miniştri sau un decret regal.

Serviciile de care depind lucrările sunt îndatorate a le supune guvernatorului, însoţite de referate scrise.

In contra acestei rezolvări, particularii nemulţumiţi au calea recursului ierarhic la ministerul respectiv.

Miniştrii pot suspenda sau revoca aceste deciziuni în caz de violare de lege sau exces de putere.

§ 2. Asigurarea unităţii de conducere

ART. 92. — Guvernatorul va convoca cel puţin odată pe lună pe şefii serviciilor exterioare dela reşedinţa provinciei spre a se consfătui cu dânşii şi a hotări măsurile cele mai potrivite pentru armonizarea funcţionării serviciilor, coordonarea activităţilor şi asigurarea unităţii de conducere.

Hotărîrile luate sunt obligatorii pentru toţi şefii de servicii.

In aceste consfătuiri se vor stabili care sunt serviciile exterioare inutile sau care fac îndoită întrebuinţare făcându-se propuneri ministerelor respective pentru desfiinţarea sau pentru înfiinţarea serviciilor ce s'ar dovedi indispensabile.

ART. 93. — Guvernatorul poate invita în consiliul provinciei pe oricare din şefii serviciilor exterioare ale ministerelor spre a asculta părerile lor când este vorba de a se lua hotăriri pentru mari lucrări sau activităţi provinciale.

ART. 94.— Guvernatorul poate pune în mişcare acţiunea disciplinară împotriva tuturor funcţionarilor publici din provincie, potrivit legilor;

Ordonă prefecţilor să ia măsurile cerute de împrejurări, privitoare la ordinea şi siguranţa publică;

Convoacă trimestrial prefecţii din provincie în vederea stabilirii unui plan unitar de activitate.

Ordonanţează sumele delegate de fiecare departament.

§ 3. Asigurarea liniştei şi ordinei publice

ART. 95. — Ca reprezentant al ministerului de interne, guvernatorul ia măsuri să prevină delictele şi îngrijeşte de menţinerea ordinei şi siguranţei publice. El dă ordine tuturor organelor poliţieneşti şi jandarmeriei care sunt obligate să le execute de îndată. In caz de rebeliune, sedităune, atrupamente tumultoase, împotrivire la executarea legilor, regulamentelor sau ordonanţelor legale, sau în cazul altor evenimente neprevăzute, care ar ameninţa ordinea publică, siguranţa persoanelor şi a proprietăţilor, guvernatorul poate să ceară punerea în mişcare a forţei militare. In acest caz el informează, imediat şi direct, ministerul de interne şi al apărării naţionale. Ofiţerii comandanţi sunt obligaţi să satisfacă, de îndată, cererea scrisă a guvernatorului, fără să mai aştepte alte aprobări.

Guvernatorul are dreptul să ordone ofiţerilor auxiliari de poliţie judiciară să întocmească actele necesare pentru constatarea crimelor şi delictelor, conform legilor şi să înainteze autorităţilor judiciare pe făptuitori.

ART. 96. — Guvernatorul supraveghează toate instituţiunile de binefacere şi asistenţă socială, care depind de Stat, provincie, sau comună; controlează administraţiunile locale; controlează activitatea funcţionarilor administraţiunilor locale. Asistă la şedinţele consiliilor comunale, oricând crede de cuviinţă; părerile lui vor fi trecute în procesele-verbale ale şedinţelor.

ART. 97. — La finele fiecărui an şi oricând trebuinţa va cere, guvernatorul adresează primului-ministru şi ministrului de interne un raport amănunţit asupra stării generale, financiare, economice, culturale, administrative din cuprinsul provinciei, asupra stării opiniei publice şi informează asupra efectelor măsurilor guvernului.

Ministrul de interne va convoca cel puţin de două ori pe an pe guvernatorii provinciilor spre a se consfătui asupra vieţii administrative locale, a stabili directivele de urmat şi a controla executarea programului de activitate.

Capitolul II

PREFECTUL DE JUDEŢ

§ 1. Numire

ART. 98. — Prefectul este, în judeţul său, reprezentantul guvernului şi al ministerului de interne.

El se numeşte prin decret regal, în urma raportului ministrului de interne, după propunerea guvernatorului.

Prefectul este funcţionar de carieră, echivalent în grad cu directorul de minister.

Salariul său se înscrie în bugetul ministerului de interne.

Prefectul se recrutează prin înaintare dintre subofiţerii şi pretorii care:

a) **Au vârsta de cel puţin 35 ani;**

b) Posedă o diplomă universitară;

c) Au o activitate de 6 ani ca pretor sau subprefect, îndeplinită cu distincţie;

d) Au trecut concursul prevăzut de lege.

In mod excepţional şi numai la aplicarea legii de faţă pot fi numiţi prefecţi şi acei care au îndeplinit sau îndeplinesc cu distincţie o funcţie publică, precum prefect, primar, avocat, public, profesor, inginer, medic judeţean sau comunal, sau colonel comandant de regiment.

După trei ani de funcţionare, prefectul poate fi declarat definitiv prin decret regal, în urma propunerii guvernatorului.

ART. 99. — Prefectul nu poate ocupa nicio altă funcţiune plătită de Stat, provincie, comună sau stabiliment public.

Prefectul nu poate exercita o profesiune liberă, nu poate face parte ca administrator, censor sau funcţionar, din consiliile societăţilor civile şi comerciale, cooperative sau bănci populare; nu poate face comerţ, arendăşie; nu poate lua întreprinderi de lucrări; nu poate gira afacerile şi averile celor care sunt în legătură cu funcţiunea ce îndeplineşte.

§ 2. Atribuţiuni

ART. 100. — Prefectul veghează la aplicarea legilor şi regulamentelor şi supraveghează activitatea tuturor serviciilor din judeţ. In acest scop el poate cere şefilor administraţiunii şi aceştia sunt datori să-i pună la dispoziţie toate informaţiunile de care are nevoie; el convoacă în fiecare lună pe şefii acestor servicii, spre a se consfătui cu dânşii, în vederea coordonării activităţii; el are dreptul să raporteze guvernatorului observaţiunile ce ar avea de făcut asupra funcţionării diferitelor servicii, să semnaleze orice nereguli şi să propună măsurile de îndreptare.

In cazul când prefectul va fi numit dintre funcţionarii publici, el va fi pus din oficiu în concediu pentru tot timpul cât va deţine funcţia de prefect.

Timpul servit ca prefect va fi considerat în continuare de serviciu în funcţia sa originală.

ART. 101. — Prefectul ia măsuri să prevină delictele şi îngrijeşte de menţinerea ordinei şi siguranţei publice. El dă ordine tuturor organelor poliţieneşti şi jandarmeriei, care sunt obligate să le execute de îndată. In caz de rebeliune, sedităune, atrupamente tumultoase, împotrivire la executarea legilor, regulamentelor sau ordonanţelor legale, sau în cazul altor evenimente neprevăzute, care ar ameninţa ordinea publică, siguranţa persoanelor şi a proprietăţilor, prefectul poate să ceară punerea în mişcare a forţei militare. In acest caz el informează, imediat şi direct pe guvernator ministerul de interne şi al apărării naţionale. Ofiţerii comandanţi sunt obligaţi să satisfacă, de îndată, cererea scrisă a prefectului, fără să mai aştepte alte aprobări.

Prefectul are dreptul să ordone ofiţerilor auxiliari de poliţie judiciară să întocmească actele necesare pentru constatarea crimelor şi delictelor, conform legilor şi să înainteze autorităţilor judiciare pe făptuitori.

Prefectul supraveghează toate instituţiunile de binefacere şi asistenţă socială, care depind de Stat, provincie sau comună; controlează administraţiunile locale; controlează activitatea funcţionarilor administraţiunilor locale. Asistă la şedinţele consiliilor comunale, ori când crede de cuviinţă; părerile lui vor fi trecute în procesele-verbale ale şedinţelor; prefectul prezidează adunările generale ale composesoratelor de pădure şi păşuni, controlează activitatea lor şi aprobă bugetele acestor asociaţiuni.

ART. 102. — La finele fiecărui an, sau când trebuinţa va cere, prefectul adresează guvernatorului un raport amănunţit asupra stării generale, financiare, economice, culturale şi administrative din cuprinsul judeţului, asupra stărilor opiniunii publice, informând asupra efectelor măsurilor guvernului.

§ 3. Cancelaria prefectului

ART. 103. — Cancelaria prefectului este formată dintr'un şef de serviciu, 5 funcţionari şi o dactilografă.

In caz de lipsă, prefectul este înlocuit de cel mai vechiu pretor din judeţ.

PRETORUL

§ 1. Numire

ART. 104. — Pretorul este numit prin deciziune ministerială.

Licenţiaţii în drept, absolvenţii cu distincţie ai centrului de pregătire profesională administrativă, pot fi numiţi direct pretori, în ordinea tabloului de clasificare, întocmit de Centrul de pregătire tehnică profesională şi aprobat anual de minister.

Salariul pretorilor este înscris în bugetul Ministerului de Interne.

In afară de acest salariu, ei mai au dreptul la locuinţă, iluminat, încălzit şi o îndemnitate de transport, ce se va fixa de guvernatorul provinciei, înscriindu-se în bugetul provinciei.

Pretorul se bucură de stabilitate din momentul numirii; el este supus legii statutului funcţionarilor publici.

§ 2. Atribuţiunile pretorului

ART. 105. — Pretorul este reprezentantul puterii centrale şi şeful poliţiei din cuprinsul plăşii; el ia măsuri pentru prevenirea infracţiunilor şi îngrijeşte de menţinerea ordinei şi siguranţei publice.

Pretorul este ofiţer de poliţie judiciară şi auxiliar al Ministerului public.

In caz de flagrant delict el are iniţiativa cercetărilor, dând toate îndrumările şi ordinele necesare.

Pretorul supraveghează întocmirea planurilor de apărare a comunelor şi punerea lor în aplicare, supunându-le spre aprobare prefectului de judeţ şi asigură punerea lor în aplicare.

Conduce după ordinele prefectului — atunci când situaţia locală o cere — instruirea cadrelor formaţiunilor de apărare pasivă din plasă şi acţiunea de propagandă.

Urmăreşte înscrierea în bugetele comunelor a sumelor necesare nevoilor apărării pasive, în raport cu posibilităţile fiecărei comune.

Asigură în comună executarea ordinelor prefectului cu privire la echiparea populaţiei în mijloace de protecţie contra pericolelor aero-chimice.

In acest scop comunele şi judeţul vor trece anual în buget sumele respective.

ART. 106. — Pretorul, ca organ al provinciei, este însărcinat cu supravegherea şi controlul actelor de administraţiune a comunelor rurale. In special, el se încredinţează, prin inspecţiuni făcute cât mai des comunelor rurale din plasa sa, de modul cum primarii, notarii comunali şi ceilalţi funcţionari comunali îndeplinesc atribuţiunile ce li sunt date prin legi şi regulamente, precum şi de starea cancelariilor. El revizuieşte starea caselor comunale şi se încredinţează despre regulata ţinere a scriptelor şi prezenţa fondurilor, dresând, împreună cu primarul, procesul-verbal de inspecţiuni.

El poate lua parte la şedinţele consiliilor comunale rurale, cu vot consultativ.

In inspecţiunile sale pretorul se va interesa în deosebi de starea materială şi morală a populaţiunii rurale, dându-şi seama de buna aplicare a legilor. El va examina condiţiile de trai ale locuitorilor, dacă sunt boale epidemice, igienă şi salubritatea comunelor, starea drumurilor, propunând măsuri de îndreptare. Procesul-verbal de inspecţiune va fi scris chiar pe registrul de inspecţiuni al comunei.

Pretorul trebue să justifice că a inspectat cel puţin odată în cursul unui trimestru fiecare comună din pretoratul său.

Pretorul raportează prefectului la finele fecărui trimestru asupra stării populaţiunii din circumscripţa sa.

ART. 107. — Pretorul va întruni în mod obligator la reşedinţa plăşii, cel puţin odată pe trimestru, pe toţi primarii şi notarii comunali, împreună cu şefii diferitelor servicii din plasă, cum sunt: medicul, subrevizorul şcolar, conductorul tehnic, medicul veterinar, silvicultorul, agronomul regional şi şefii secţiilor de jandarmi, şefii poliţiilor sau orice alt şef de serviciu ce funcţionează în plasă, spre a examina în comun şi aviza asupra chestiunilor mai importante, ce privesc interesele administrative economice, morale şi culturale ale plăşii, luând iniţiative şi hotărînd asupra măsurilor de îndreptare.

Concluziunile acestor consfătuiri se vor consemna într'un proces-verbal şi sunt obligatorii pentru toate administraţiunile din plasă.

Funcţionarii arătaţi în acest articol sunt obligaţi a răspunde la convocarea pretorului, refuzul lor fiind calificat ca refuz de serviciu.

Pretorul prezidează aceste şedinţe.

Pretorul exercită şi atribuţiunile delegate de prefect.

ART. 108. — Toată corespondenţa comunelor cu organele tutelare se face prin pretură, pretorul fiind obligat a-şi da avizul asupra fiecărei lucrări şi a-i da curs în cel mult 48 ore.

Se exceptează dela aceste dispoziţiuni comunele urbane şi staţiunile balneare şi climatice, care trimit corespondenţa lor direct.

Pretorul ingrijeşte în cuprinsul plăşii de publicarea legilor şi regulamentelor şi veghează la stricta lor aplicare.

ART. 109. — Pretorul are dreptul să aplice primarului, notarului şi celorlalţi funcţionari comunali pedeapsa mustrării, precum şi a amenzii cu pierderea salariului pe cel mult 5 zile şi să acorde permisiuni funcţionarilor subalterni până la 8 zile.

Orice măsură luată pe baza acestor dispoziţiuni o va raporta prefectului.

El prezidează ceremoniile oficiale din plasă în comunele rurale şi oraşe nereşedinţe, după aceleaşi norme ca şi prefectul.

Pretorul este ajutat în lucrările de cancelarie de un notar.

Indemnizaţiile de locuinţă, iluminat şi încălzit cuvenite notarului dela cancelaria preturii sunt prevăzute în bugetul provinciei.

In calitate de şef al poliţiei execută atribuţiunile sale prin organele jandarmeriei şi ale poliţiei din oraşele nereşedinţe şi comunele balneo-climatice din cuprinsul plăşii.

Pretorul poate pune în mişcare forţa publică la întâmplări de rebeliune, sedităune, atrupamente tumultoase, împotrivire la executarea legilor sau ordonanţelor, precum şi alte evenimente neprevăzute, care ar ameninţa ordinea publică, siguranţa persoanelor sau a proprietăţilor, raportând imediat prefectului şi informând Ministerul public.

In caz de inundaţie, foamete, incendii sau alte calamităţi care cer intervenţii urgente, pretorul va lua măsurile reclamate de împrejurări, raportând prefectului.

Capitolul IV

NOTARUL

§ 1. Numire

ART. 110. — In fiecare comună rurală funcţionează un notar.

Notarul este numit de guvernatorul provinciei şi retribuit din bugetul ministerului de interne.

Pe lângă salariu, notarul mai are dreptul şi la o indemnizaţie de transport şi locuinţă, iluminat şi încălzit ce se va prevedea în mod obligatoriu în bugetul comunei.

§ 2. Atribuţiuni

ART. 111. — Notarul este agentul autorităţii centrale în comuna rurală. El este însărcinat cu:

a) Aplicarea legilor şi regulamentelor de administraţie publică, generală şi judeţeană, a ordonanţelor şi instrucţiunilor;

b) Executarea dispoziţiunilor privitoare la culegerea datelor statistice, conform dispoziţiunilor autorităţii centrale, în temeiul legilor şi regulamentelor în vigoare;

c) Executarea măsurilor de siguranţă generală şi poliţie;

d) Supravegherea şi îndrumarea activităţii funcţionarilor comunali, aducând la cunoştinţa primarului, prefectului şi pretorului, neregulile de serviciu constatate;

e) Asistă la şedinţele consiliului comunal, cu vot consultativ, dând sfaturi şi îndrumări organelor administraţiei comunale; îndeplineşte toate atribuţiile secretarului comunal din comunele urbane;

f) La ordinele prefectului sau pretorului în măsurile dictate de împrejurări pentru risipirea întrunirilor consiliului, când acestea s'au convocat în alt loc decât cel arătat în convocare, sau când deliberările lor primejduesc ordinea şi siguranţa Statului;

g) Este şeful poliţiei administrative din comună;

h) Este ofiţer al poliţiei judiciare, auxiliar al parchetului, numai în cazuri de flagrant delict, dresând actele legale şi deţinând pe făptuitor, în caz de trebuinţă, la dispoziţia autorităţii, vestind de îndată pretorul şi parchetul;

i) Execută lucrările cerute de organele administraţiei de Stat şi orice însărcinări care sunt date prin legi şi regulamente;

j) Redactează actele de stare civilă şi contrasemnează alături de primar orice act ce eliberează administraţia comunală;

l) Afişează în termen deliberaţiunile consiliuui, încheind proces-verbal;

m) Incasează veniturile comunei;

n) Contrasemnează ordonanţele de plată şi răspunde personal de orice plată făcută fără prevedere bugetară şi fără îndeplinirea tuturor formelor legale de angajare şi lichidare a oricărei cheltuieli.

Capitolul V

ERARHIA ADMINISTRATIVA ŞI CONDIŢIILE DE NUMIRE ALE FUNCŢIONARILOR ADMINISTRATIVI

§ 1. Grade şi clase

ART. 112. — Gradele funcţiunilor administrative se succed astfel:

Notar,
Pretor,
Prefect,
Inspector administrativ.

Fiecare grad are două clase.

1. NOTARUL

ART. 113. — Pentru a fi numit notar, candidatul, în afară de condiţiile generale de numire în funcţiunile publice, prevăzute de statul funcţionarilor publici, trebue să îndeplinească următoarele condiţii:

a) să poseadă cel puţin absolvenţa liceului;

b) să fi absolvit Centrul de pregătire tehnică profesională administrativă, prevăzut de prezenta lege.

2. PRETORUL

ART. 114. — Pentru a fi numit pretor, candidatul, în afară de condiţiile generale de numire în funcţiunile publice, prevăzute de statutul funcţionarilor publici, trebue să îndeplinească următoarele condiţii:

a) să fie cel puţin licenţiat în drept;

b) să fie diplomaţi ai Centrului de pregătire tehnică profesională administrativă, prevăzut de prezenta lege;

c) să treacă concursul ce se va organiza prin regulament.

3. PREFECTUL

ART. 115. — Prefectul se recrutează prin înaintare dintre pretori, în condiţiile legii de faţă.

§ 3. Inaintare

ART. 116. — Inaintarea dela clasă la clasă se face după un stagiu de cel puţin 3 ani, în fiecare clasă.

Inaintarea în grad se face după un stagiu de cel puţin 6 ani şi pe bază de concurs, în limita locurilor vacante.

Prefectul, după un stagiu de 3 ani, poate fi înaintat inspector administrativ sau ocupa funcţiuni echivalente în minister sau în administraţia provinciei.

§ 4. Transferare

ART. 117 — Pretorii şi notarii titraţi universitari, întrunind condiţiile prezentei legi, pot fi transferaţi în administraţia centrală şi provincială, sau comunală, în funcţiuni echivalente şi după un stagiu de cel puţin doi ani.

§ 5. Dispoziţii speciale

ART. 118. — Actualii pretori şi notari care nu îndeplinesc condiţiile de titulari cerute de prezenta lege, păstrează drepturile câştigate şi recunoscute prin legea administrativă din 1936.

Capitolul VI

PREGATIREA PROFESIONALA

ART. 119. — Nimeni nu poate fi numit funcţionar public administrativ în administraţia centrală sau în cea locală, dacă nu are pregătirea tehnică profesională administrativă.

Nimeni nu poate fi înaintat în ierarhia administrativă dacă nu a absolvit cursurile de perfecţionare organizate în acest scop.

Numirile şi înaintările făcute contrar acestor dispoziţiuni sunt nule de drept, putând fi atacate în faţa Curţilor administrative de organele de control sau de părţile interesate.

ART. 120. — Pregătirea tehnică profesională administrativă şi cursurile de perfecţionare se fac la centrul de pregătire tehnică profesională administrativă, înfiinţat de ministerul de interne, pe lângă Institutul regal de ştiinţe administrative al României, în condiţiile regulamentului din 18 Septembrie 1936 şi 18 Februarie 1937, care fac parte integrală din lege.

Diplomaţii Centrului de pregătire tehnică profesională administrativă secţia II-a şi secţia III-a pot înainta în toate administraţiile publice, până la gradul de şef de serviciu inclusiv dacă au ca studii şcoala superioară de documentare şi ştiinţe administrative, liceul sau şcoli echivalente.

Subcentre de pregătire tehnică administrativă nu se pot înfiinţa.

TITLUL VI

Dispoziţiuni comune administraţiilor locale

Capitolul I

ASOCIAŢIUNI SPECIALE

ART. 121. — Două sau mai multe comune se pot asocia între ele sau cu instituţii publice, pentru a întreţine servicii de interes comun, care necesită cheltuieli ce întrec posibilităţile financiare ale fiecăreia.

Aceste asociaţiuni au personalitate juridică.

ART. 122. — Statutele asociaţiunii determină scopul, sediul, modul de administrare, de control, de exploatare, ţinerea adunărilor ordinare şi extraordinare, poliţia şedinţelor, modul votării, veniturile asociaţiunii, condiţiunile în care se întocmeşte bugetul şi se încheie conturile, darea de seamă asupra veniturilor şi cheltuielilor, numirea şi revocarea personalului, cazurile şi modalităţile lichidării şi orice alte chestiuni în legătură cu organizarea şi buna funcţionare a asociaţiunilor.

Statutele se votează de consiliile unităţilor respective şi se aprobă de organele tutelare. Ele se pot modifica cu aceeaşi procedură. Statutele se publică în Monitorul Provinciei.

In asociaţiunile constituite pot intra şi alte comune, sau instituţiuni publice, având aprobarea organelor tutelare.

Alegerile administrative

ART. 123. — Sunt alegători pentru consiliile comunale membrii comunei, fără deosebire de sex, care:

a) Sunt cetăţeni români;

b) Au vârsta de 30 ani împliniţi;

c) Practică efectiv una din următoarele îndeletniciri:

1. Agricultura şi munca manuală;

2. Comerţul şi industria;

3. Ocupaţiuni intelectuale.

d) Nu intră în niciunul din cazurile de incapacitate sau nedemnitate prevăzute de legea electorală;

e) Să fi contribuit timp de cel puţin un an la sarcinile comunei; femeile căsătorite sunt scutite de această obligaţie, dacă soţii lor au plătit impozitele comunale în acest timp.

LISTELE ELECTORALE

ART. 124. — *Listele electorale ale comunei se întocmesc de primar în cursul lunii Decembrie.*

Ele se afişează timp de 15 zile la primărie în cursul lunii Ianuarie, întocmindu-se procesverbal.

Un exemplar va fi înmânat sub luare de dovadă judecătorului de ocol respectiv.

Toţi acei care au fost omişi din liste, au drept de contestaţie la judecătorul de ocol în termen de 15 zile dela afişare.

Orice alegător înscris în listă are dreptul să conteste în termen de 15 zile dela afişare orice înscriere contrară legii.

Contestaţia se depune la judecătorie, care judecă de urgenţă.

Cartea de judecată e supusă recursului la tribunal, în termen de 15 zile dela comunicare.

Judecătorul de ocol va trece într'un registru special, pentru fiecare comună, numele tuturor alegătorilor din listele electorale definitive, cu indicaţia vârstei, profesiunii, după declaraţia scrisă a alegătorilor.

CINE POATE FI ALES

ART. 125. — Sunt eligibili în alegerile comunale toţi acei care au dreptul de a fi alegători comunali.

Nu pot fi aleşi:

a) Monahii;

b) Preoţii şi învăţătorii;

**c) Funcţionarii Statului, provinciilor şi